

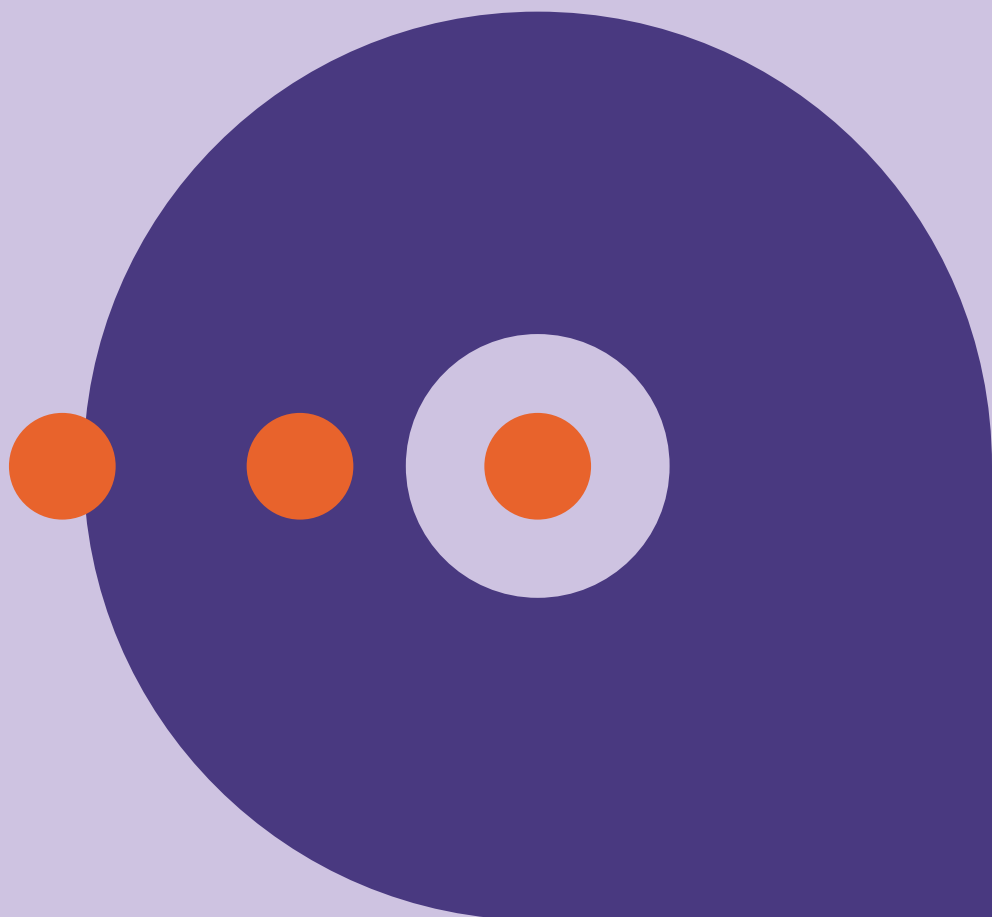
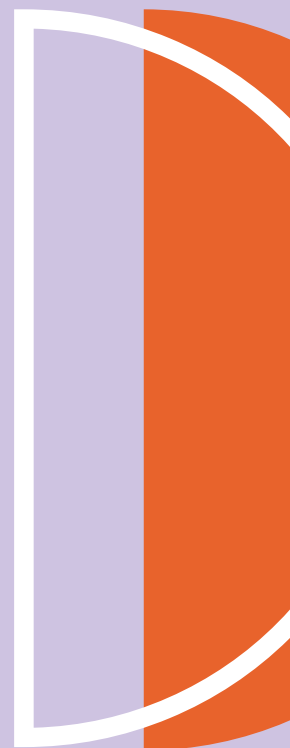
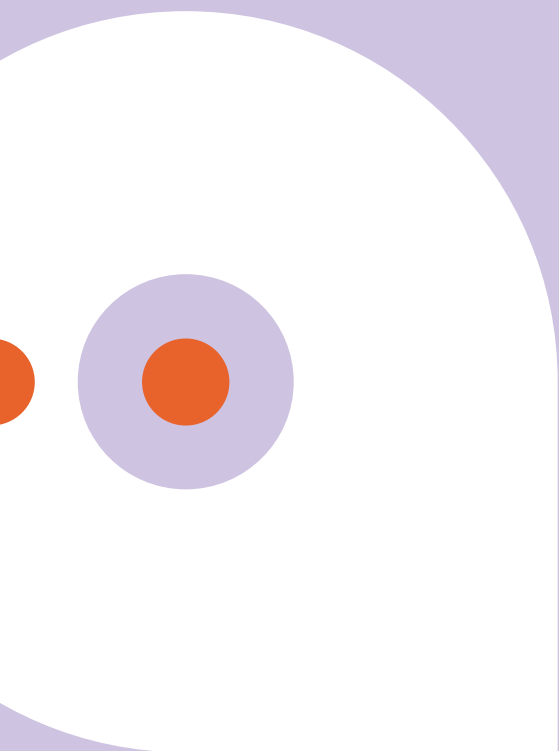

European
Commission

PANELY EVROPSKÝCH OBČANŮ

PRO BOJ PROTI NENÁVISTI VE SPOLEČNOSTI

Informační Sada

O této Sadě

Vítejte v panelu evropských občanů pro boj proti nenávisti ve společnosti.

V první řadě vám chceme poděkovat, že jste souhlasili s účastí v tomto procesu. Doufáme, že to pro vás bude informativní, zajímavé a zábavné! Jste jedním ze 150 náhodně vybraných účastníků ze všech 27 členských států EU, kteří diskutují o tom, jak bojovat proti nenávisti v Evropě.

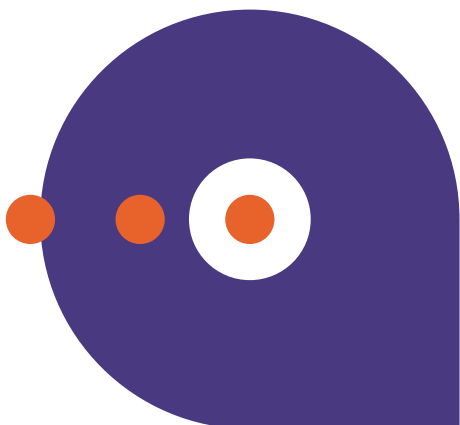
Na základě vícero zpráv a údajů dnes Evropa zažívá alarmující nárůst nenávistných projevů a trestných činů podmíněných nenávistí. Nenávist nejenže přímo cíleně zraňuje jednotlivce, skupiny a komunity, ale také generuje polarizaci a brání svobodné a živé demokratické diskusi. Projevy nenávisti podkopávají společnost jako celek a ohrožují základ naší demokracie.

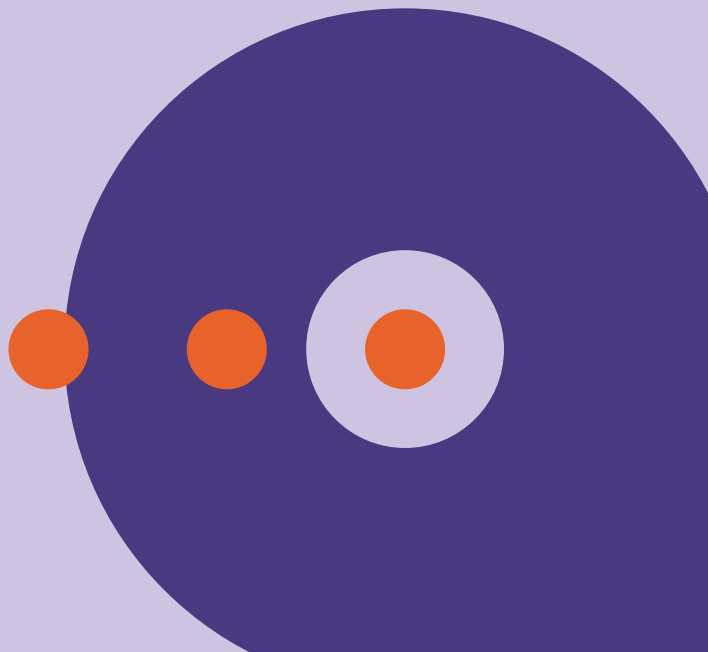
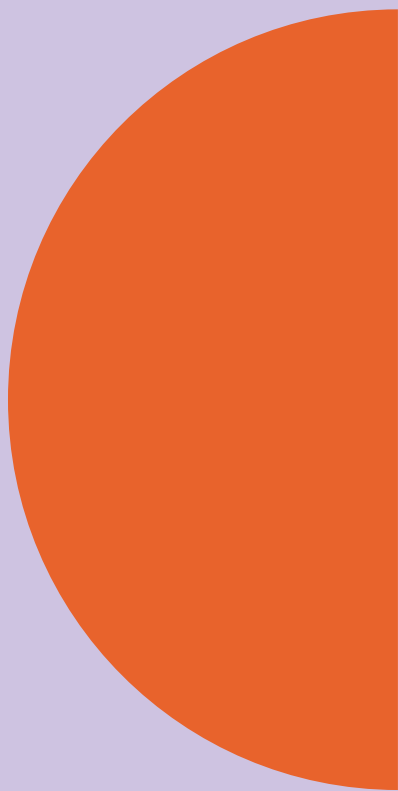
Dne 6. prosince 2023 přijala Evropská komise a vysoká představitelka EU pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku společně sdělení „Není místa pro nenávist: Evropa sjednocená proti nenávisti“. Toto sdělení vyzývá k vytvoření otevřeného celoevropského prostoru pro dialog, který sdružuje občany z celé EU, aby diskutovali o způsobech, jak přejít od nenávisti a rozdělování ke společné radosti z našich evropských hodnot rovnosti, dodržování lidských práv a důstojnosti. Tento panel evropských občanů věnovaný boji proti nenávisti ve společnosti je reakcí na tuto výzvu. Děkujeme vám proto, že jste souhlasili s účastí v této diskusi.

Společně s dalšími účastníky se podíváte na různé způsoby, jak můžeme my všichni, orgány EU, členské státy, občanské organizace, média a další aktéři, přispět k boji proti nenávisti ve společnosti a znovu potvrdit rovnost, dodržování lidských práv a důstojnost.

Tato „informační sada“ slouží k tomu, aby vás provedla celým procesem. Je strukturována do těchto čtyř částí.

- 1. PROCES: CO JSOU OBČANSKÉ PANELY?** 4
Občanské panely usilují o to, aby se občané dostali do centra tvorby veřejných politik. V této části vám poskytneme stručný přehled o tom, jak celý proces probíhá.
- 2. POVĚŘENÍ: NA ČEM BUDU PRACOVAT?** 6
Evropská komise svolává tento občanský panel k řešení konkrétního úkolu: zde najdete otázku, na kterou máte odpovědět.
- 3. TÉMA: CO POTŘEBUJI VĚDĚT O NENÁVISTI?** 8
Nenávist je složité a citlivé téma. Abychom přispěli ke společnému porozumění tématu, poskytujeme vám několik základních informací a přehled o tom, co EU v současné době dělá v boji proti nenávisti.
- 4. PRAKTICKÉ INFORMACE** 14
Chceme vám zajistit, co nejhladší účast. Tato část se týká vaší cesty, ubytování, denních výdajů a dalších praktických informací.

1 / Proces

Co jsou evropské občanské rozhodovací panely

POZADÍ

V občanských panelech Evropské komise se scházejí náhodně vybraní účastníci ze všech 27 členských států EU, aby probrali klíčové připravované zákony a další iniciativy na evropské úrovni.

Panely vznikly v návaznosti na Konferenci o budoucnosti Evropy,¹ která se konala v letech 2021 - 2022. Tehdy se sešlo 800 náhodně vybraných občanů, aby se podělili o své názory a nápady na témata jako ekonomika, sociální spravedlnost, pracovní místa, vzdělávání, kultura, mládež, sport, digitální transformace, demokracie, hodnoty, bezpečnost, právní stát, změna klimatu, zdraví, migrace a role EU ve světě.

Na závěr konference dne 9. května 2022 účastníci předložili 178 doporučení, která později byla použita jako základ pro 49 návrhů a více než 300 souvisejících opatření vyplývajících z konference. Občané účastníci se konference vyzvali k podobným, častějším příležitostem pro účast občanů na tvorbě evropských politik v budoucnosti. V reakci na to oznámila předsedkyně Evropské komise Ursula von der Leyenová organizaci dalších občanských panelů, kde budou náhodně vybraní občané diskutovat o klíčových otázkách EU.

Dosavadní panely se zabývaly konkrétnějšími politickými tématy: jak si poradit s plýtváním u potravin, jaké jsou klady a zápory virtuálních světů, co s právy a příležitostmi učit se a studovat v jiných zemích EU nebo jak zlepšit energetickou efektivitu. Účastníci mohou mezi sebou komunikovat ve svém vlastním jazyce, a to díky tlumočnickům.

Jako účastník panelu převeztete štafetu od dlouhé řady evropských spoluobčanů - tentokrát se zaměříme na téma boje proti nenávisti ve společnosti. Na základě vzájemných diskusí vypracujete doporučení, která Evropská komise zohlední při přípravě svých politik.

JAK BUDE TENTO PANEL EVROPSKÝCH OBČANŮ PROBÍHAT?

Každý panel se skládá ze 150 náhodně vybraných občanů ze všech členských států EU, kteří reprezentují rozmanitost EU. Jednu třetinu tvoří lidé mladší 26 let, aby byla zajištěna dobrá mezigenerační diskuse.

Panel kombinuje spolupráci v malých skupinách (sestávajících z přibližně 12 osob) s prací během plenárního zasedání (všech 150 účastníků dohromady). V menších pracovních skupinách budete mít možnost podrobněji probrat různé aspekty nenávisti. Všech 150 účastníků se také sejde na „plenárních“ zasedáních, aby sdíleli, poslouchali a poskytovali zpětnou vazbu k příspěvkům ostatních malých skupin. Aby mohli členové panelu svou práci realizovat, bude jim k dispozici facilitační tým. Tento tým se skládá z odborníků na podporu skupinové práce. Pomohou skupině s tím, aby pracovala dynamičtěji a aby dostala to nejlepší z každého jednotlivce a skupiny jako celku. Občanům rovněž poskytnou řadu nástrojů pro spolupráci a kolektivní rozhodování.

Pomoc také získáte od asistentů na místě, kteří vám poskytnou praktické informace, stejně jako od odborníků na nenávist a její různé formy. Dále si vyslechnete svědectví a postřehy zástupců občanské společnosti, institucí a akademické obce.

¹ Informace o konferenci o budoucnosti Evropy naleznete zde: https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/priorities-2019-2024/new-push-european-democracy/conference-future-europe_en

² Viz: <https://equineteurope.org>

³ Viz: <https://ceji.org> a <https://www.facingfacts.eu>

KDO ORGANIZUJE TENTO PANEL EVROPSKÝCH OBČANŮ?

Evropská komise je hlavním organizátorem. Evropská komise je vedle Evropského parlamentu a Rady jednou z hlavních institucí EU. Komise pomáhá sdílet celkovou strategii EU, navrhuje nové právní předpisy a politiky EU, sleduje jejich provádění a spravuje rozpočet EU. Evropský občanský panel pro boj s nenávisť ve společnosti organizují společně dvě oddělení Evropské komise: Generální ředitelství pro komunikaci a Generální ředitelství pro spravedlnost a spotřebitele.

Generální ředitelství pro komunikaci („GŘ-COMM“) je útvarem Komise odpovědným za komunikaci a vysvětlování politik EU vnějšímu publiku. Udržuje krok Komise s politickým vývojem a trendy ve veřejném mínění a médiích. Podporuje také přímé zapojení občanů prostřednictvím participativních a poradních procesů, včetně panelů evropských občanů a [platformy pro zapojení občanů](#).

Generální ředitelství pro spravedlnost a spotřebitele („GŘ-JUST“) je oddělením Komise odpovědným za politiku EU v oblasti spravedlnosti, práv spotřebitelů a rovnosti pohlaví. GŘ JUST je v rámci svého poslání odpovědné za zajištění účinného dodržování, prosazování a ochrany základních práv, jak jsou ukotvena v Listině základních práv EU. Je to také ředitelství, které má na starosti práci komise v oblasti řešení projevů nenávisť a trestných činů z nenávisť.

KDO ORGANIZUJE TENTO PANEL EVROPSKÝCH OBČANŮ?

Panelové diskuse bude řídit a konzultovat specializovaná znalostní komise, která vám poskytne nezbytné znalosti, které potřebujete k pochopení tématu a vypracování spolehlivých doporučení. Všichni členové přinášejí různé, doplňující se odborné znalosti na toto téma:

Arun MANSUKHANI

Klinický psycholog se specializací na psychologické trauma

Daris LEWIS RECIO

Pracovník pro právní záležitosti a politiku ve společnosti Equinet²

Federico FALOPPA

Profesor sociolingvistiky na University of Reading

Jelena JOVANOVIĆ

Koordinátorka Meziskupiny proti rasismu a za rozmanitost v Evropském parlamentu

Manos TSAKIRIS

Profesor psychologie na Londýnské univerzitě

Nesrine SLAOUI

Nezávislý novinář a spisovatel

Robin SCLAFANI

Ředitel CEJI a koordinátor Facing Facts Network³

Tommaso CHIAMPARINO

Pracovník odpovědný za politiku na Generálním ředitelství pro spravedlnost a spotřebitele (GŘ JUST)

OBČANSKÝ PANEL PRO BOJ PROTI NENÁVISŤI VE SPOLEČNOSTI

Spolu s dalšími účastníky se setkáte během tří zasedání. Dvě zasedání se budou konat živě v Bruselu a jedno zasedání bude probíhat online:

- **1. zasedání: 5. – 7. dubna 2024**
(na místě v Bruselu, Belgie)
- **2. zasedání: 26. – 28. dubna 2024**
(online prostřednictvím videokonferenčního nástroje)
- **3. zasedání: 17. – 19. května 2024**
(na místě v Bruselu, Belgie)

JAK JEDNAT O CITLIVÉM TÉMATU

Jako organizátoři panelu evropských občanů je naší odpovědností zajistit, aby byl panel bezpečným prostorem, který umožňuje všem účastníkům panelu a pozvaným příspěvatelům mluvit svobodně a být slyšeni, pokud řeč respektuje názory a zkušenosti ostatních. Jsme odhodláni vytvářet respektující prostředí pro všechny. Co lze vnímat jako „bezpečné“ nebo „přijatelné“ pro jednu osobu nemusí být takovým pro někoho jiného s jinou životní zkušeností. Vaše diskuse se budou točit kolem vašich zkušeností, ale i kolem zkušeností těch, kteří trpěli a trpí v důsledku nenávisť. Proto jsme se rozhodli stanovit některá základní pravidla, a co je nejdůležitější, zásadu „nezpůsobovat žádnou újmu“.

Stanovíme základní pravidla a hlavně budeme uplatňovat zásadu „nezpůsobovat žádnou újmu“, aby se co nejvíce snížila pravděpodobnost psychické újmy účastníků, kteří se jí zúčastní (například nebude způsobovat násilí a konflikty, vyvolávat trauma nebo problémy týkající se duševního zdraví). Aby bylo zajištěno, že tato zásada je splněna a dodržována, budete po celou dobu zasedání vedeni profesionálním týmem facilitátorů.

Všechny respektující vstupy budou přijaty a měla by existovat otevřenost pokusit se pochopit základní příčiny nenávisť bez posuzování. Panelová diskuse bude zaměřena na hledání řešení, která nám umožní žít v našich společnostech harmoničtěji.

2 / Pověření: Na čem budu pracovat?

Panel evropských občanů pro boj proti nenávisti ve společnosti si klade za cíl odpovědět na následující otázku:

„Co můžeme dělat s nenávistí a jak můžeme posílit vzájemný respekt v našich společnostech?“

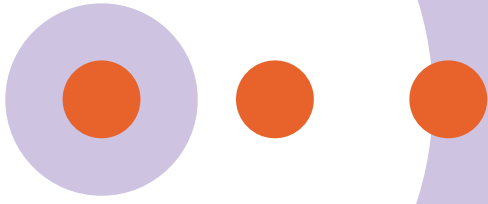
Panelová diskuse se konkrétně zaměřuje na identifikaci možných politických opatření a všech příslušných aktérů, kteří by měli být zapojeni na různých úrovních, včetně činitelů s rozhodovací pravomocí, občanské společnosti, soukromého sektoru a občanů. Různé otázky vám pomohou zorientovat se v tomto tématu a představit si nástroje a akce, které by mohly být implementovány v boji proti nenávisti v naší společnosti.

Během 1. zasedání, které se bude konat v Bruselu, budete rozvíjet společné porozumění nenávisti a rozsahu občanského panelu. Společně s ostatními občany začnete odhalovat emoce a vnímání nenávisti, včetně sdílení a naslouchání externím řečníkům, svědectvím a odborníkům. Identifikujete různé příčiny a hnací síly nenávisti, jakož i potenciální oblasti aktivit, ve kterých lze proti nenávisti ve společnosti bojovat.

Během 2. zasedání, které se bude konat online a bude navazovat na 1. zasedání, budete rozvíjet nápady, jak řešit problém nenávisti ve společnosti. Tyto nápady lze považovat za návrhy pro doporučení.

Během 3. zasedání, které se bude konat v Bruselu, tyto myšlenky a doporučení zdokonalíte s podporou zkušených facilitátorů, zdrojů z občanské společnosti a odborníků na obsah. Nakonec se tyto myšlenky stanou konečnými doporučeními, jak se vypořádat s nenávistí v Evropě.

KONEČNÝM VÝSLEDKEM panelu bude seznam doporučení, která podpoří zejména budoucí práci Evropské komise v oblasti boje proti nenávistným projevům a trestným činům podmíněným nenávistí. Doporučení budou sloužit jako vodítko, které pomůže EU a jejím členským státům přejít od nenávisti a rozdělení ke společnému prožívání evropských hodnot, jak je zakotveno ve Smlouvě o Evropské unii. Patří mezi ně úcta k lidským právům a důstojnosti a společnost, ve které převládá tolerance, nediskriminace a pluralismus.

3 / Téma:

Co potřebuji vědět o nenávisti?

POCHOPENÍ NENÁVISTI A JEJÍCH FOREM

Všichni máme pocit, že víme, co je nenávist, a přesto **není snadné ji definovat**, protože projevy nenávisti jsou četné, rozmanité a složité. Může se pohybovat od velmi jemných forem až po mnohem explicitnější. Nenávist může zůstat vnitřním pocitem, ale může se také promítnout do násilných činů (například těch, které podněcují násilné extremistické ideologie) a projevovat se v mnoha podobách: od verbálního zneužívání nebo urážek až po šikanu, obtěžování, dezinformace zobrazující menšiny v nesprávném a nepříznivém světle, hrozby nebo výzvy k násilí, až po fyzické násilí nebo dokonce vraždu.

Pyramida **nenávisti** nabízí zjednodušenou ilustraci toho, co lze nazvat stavebními kameny nenávisti, od předsudků až po nejzávažnější život ohrožující projevy. V pyramidě jsou horní úrovně podporovány nižšími úrovněmi. Tyto nižší úrovně jsou často nevědomé, takže si jednotlivec není vědom, že se zapojuje do jakéhokoli druhu diskriminace nebo přispívá k nenávisti nebo nedůvěře. Pokud lidé nebo instituce považují chování na nižších úrovních za přijatelné nebo „normální“, vede to k tomu, že chování na další úrovni se stává přijatelnějším.

Pyramida nenávisti odráží **možnou trajektorii** směrem k stále všudypřítomnějším systémům útlaku, které negativně ovlivňují jednotlivce, instituce a společnost jako celek. Od individuálních emocí a pocitů až po ustavení předpojatých postojů a chování může dojít k progresi směrem k organizované a systematické diskriminaci, až k nejnásilnějším trestným činům.

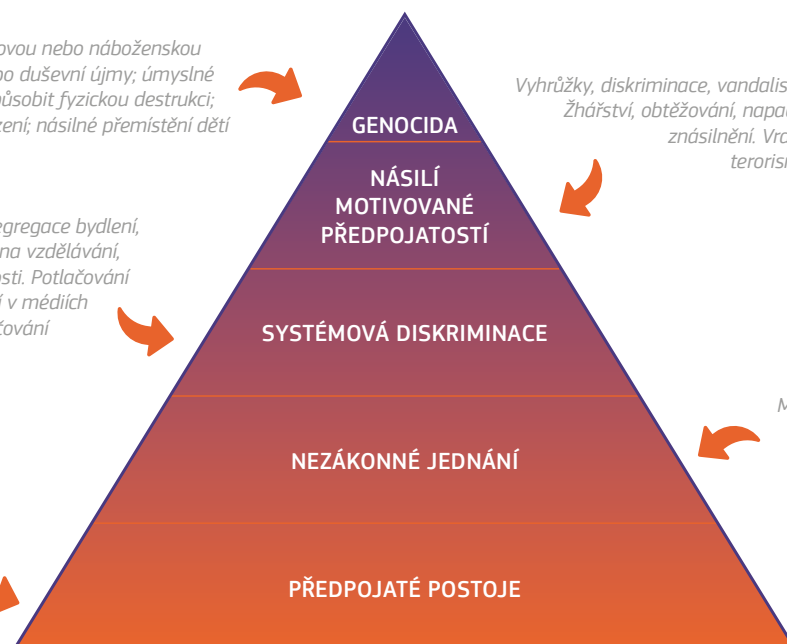
V EU se **systémová diskriminace** projevuje v několika podobách. Trvalé jevy, jako jsou diskriminační náborové postupy, etnické profilování donucovacími orgány⁴, negativní stereotypy udržované sdělovacími prostředky, vzdělávací rozdíly nebo rozdíly v odměňování žen a mužů, dokazují, že diskriminace zůstává do značné míry realitou a že předsudky, které ji podporují, jsou hluboce zakořeněny v naší společnosti.

U osob, které vykazují hned několik charakteristik, které jsou důvodem pro vyloučení z našich sociálních, ekonomických a politických struktur (například z důvodu pohlaví, náboženství, barvy pleti nebo sexuální orientace), hovoříme o **vícenásobné nebo průřezové** diskriminaci. Situace je pro ně ještě složitější, protože zažívají nepřiměřenou vlnu nenávisti, nerovnosti a ne-

S úmyslem zničit národnostní, etnickou, rasovou nebo náboženskou skupinu: zabití; způsobení vážné tělesné nebo duševní újmy; úmyslné způsobení životních podmínek, které mají způsobit fyzickou destrukci; uložení opatření určených k zabránění narození; násilné přemístění dětí jedné skupiny do jiné skupiny.

Rozdíly v soudním zacházení, segregace bydlení, nerovnoměrné rozdělení zdrojů na vzdělávání, zdravotní péči, pracovní příležitosti. Potlačování voličů, nedostatečné zastoupení v médiích nebo vzdělávacím obsahu, umlčování obránců lidských práv.

Slepé skvny, strach z rozdílů, stereotypizace, tendence tíhnout k určitým typům lidí nebo od nich, omezení se na informace, které potvrzují stávající přesvědčení. Nedostatek povědomí o vlastních výsadách.

Mikroagrese, sociální vyhýbání se a/nebo vyloučení, nadávky, výsměch, šikana, dehumanizace, diskriminace.

⁴ Viz: FRA, [Stop diskriminaci a etnickému profilování v Evropě](#) | Agentura Evropské unie pro základní práva (europa.eu)

spраведlnosti, což posiluje **cyklus diskriminace**. Návist může cílit i na lidi, kteří obhajují lidská práva, a to i v rámci své profese.

NENÁVIST V EU: FAKTA A ČÍSLA

Není snadné najít přesná čísla o rozsahu fenoménu návisti. V první řadě **je sběr údajů na úrovni členských států nerovnoměrný** vzhledem k různým přístupům k oznamování a zaznamenávání trestných činů z návisti ze strany donucovacích orgánů. Je také obtížné získat reprezentativní kvantifikaci množství návistných projevů cirkulujících online. Rozsah návisti je proto pravděpodobně do **značné míry podceňován**. Kromě toho, údaje o trestných činech z návisti shromážděné na mezinárodní úrovni na základě dostupných oficiálních statistik⁵ naznačují celkový nárůst o 26 % od roku 2021 do roku 2022. Zde jsou některé neúplné, ale ilustrativní údaje, které jsou k dispozici na úrovni EU:

- Z osmi milionů online zpráv analyzovaných v EU se **míra návistné toxicity mezi lednem 2023 a polovinou září 2023 zvýšila o 30 %**. Úrovně jsou vyšší ve francouzštině, ruštině, slovenštině a španělštině.⁶
- Zatímco Agentura Evropské unie pro základní práva (FRA) v roce 2023 informovala o tisících oficiálně zaznamenaných antisemitských incidentech, které se každoročně odehrávají⁷, tato čísla mohou být značně podhodnocena. Podle průzkumu FRA z roku 2018 o antisemitských zkušenostech Židů, **9 z 10 Židů považuje úroveň antisemitismu ve své zemi za zvýšenou**, 71 % se vyhýbá nošení nebo zobrazování položek, které by je mohly identifikovat jako Židy, a 79 % incidentů není hlášeno.⁸
- Podle dalšího průzkumu agentury FRA se **55 % respondentů v letech 2022 – 2023 v EU setkala s rasovou diskriminací více než třikrát**.⁹
- **Každá třetí žena** v EU i na celém světě zažila alespoň jednou v životě **fyzické nebo sexuální násilí**. Nejméně dvě ženy týdně jsou v EU zabity intimním partnerem nebo členem rodiny.¹⁰
- Obtěžování kvůli etnickému původu nebo přistěhovalectví bylo **v roce 2017 běžné pro každého čtvrtého muslima** žijícího v EU, přičemž **téměř polovina zažila v předchozím roce šest nebo více incidentů**.¹¹
- Agentura FRA našla důkazy o **nárůstu protiromské rétoriky v médiích a sociálních sítích během krize COVID-19**. V nejméně 13 členských státech EU (z 15 zkoumaných) se aktivovaly staré stereotypy o Romech jako hrozbě pro veřejné zdraví.¹²

⁵ Viz: <https://hatecrime.osce.org/>

⁶ Viz: data z projektu financovaného EU „European Observatory of Online Hate“ <https://eoooh.eu/>

⁷ Viz: FRA, [Antisemitismus v roce 2022 – Přehled antisemitských incidentů zaznamenaných v EU | Agentura Evropské unie pro základní práva \(europa.eu\)](#)

⁸ Viz: FRA, [Zkušenosti a vnímání antisemitismu/Druhý průzkum o diskriminaci a zločinech z návisti vůči Židům v EU \(europa.eu\)](#)

⁹ Viz: FRA, [Jaké je to být černochem v EU – zkušenosti lidí afrického původu, 2023](#)

¹⁰ Viz: Evropská komise, tisková zpráva, [„EU vyzývá k ukončení násilí páchaného na ženách“](#) listopad 2023

¹¹ Viz: FRA, [Druhý průzkum Evropské unie o menšinách a diskriminaci Muslimové – vybrané poznatky, 2017](#)

¹² Viz: FRA, [Pandemie koronaviru v EU – dopad na Romy a kočovníky, 2020](#)

Nenávist může mít pro oběti **hluboké důsledky** a negativně ovlivnit jejich **duševní a fyzické zdraví nebo sociální a ekonomickou pohodu**. Oběti nenávistných projevů nebo trestných činů z nenávisti jsou také často vystaveny politickému a sociálnímu vyloučení, které je odrazuje od oznámení takových trestných činů nebo od přístupu ke službám podpory pro oběti. Kromě toho oběti, které nahlásí zkušenosti z nenávisti, často riskují sekundární viktimizaci (další újmu ne jako přímý důsledek trestného činu, ale kvůli způsobu, jakým instituce a další jednotlivci jednají s obětí). Zejména u dětských obětí mohou nenávistné projevy vážně poškodit jejich duševní zdraví a dlouhodobý osobní rozvoj a ovlivnit jejich schopnost vést normální a bezpečný život.

Zločiny vyvolané nenávistí vysílají zprávy o odmítnutí a devalvaci celých skupin a komunit a osoby tvořící tyto skupiny a komunity zažívají strach a silné úzkosti, které mohou být **předávány z generace na generaci**, protože děti se učí strachu a nedůvěře ze zkušeností svých rodičů. A konečně, nenávist má **umlčující dopad** na jednotlivce, kteří patří do skupin ohrožených z důvodu viktimizace z nenávisti, čímž je bráněno právu na svobodu projevu.

CO EU DOPOSUD UDĚLALA PRO VYŘEŠENÍ TOHOTO PROBLÉMU?

Evropská unie ve svých zakládajících **smlouvách zakotvila hodnoty**, jako je úcta k „lidské důstojnosti, svobodě, demokracii, rovnosti, právnímu státu a dodržování lidských práv, včetně práv příslušníků menšin“. Všechny formy nenávisti a nesnášenlivosti jsou s těmito základními právy a hodnotami neslučitelné. Všechny orgány EU se zapojily do iniciativ proti nenávisti. Tato část poskytuje přehled opatření na úrovni EU, který zahrnuje jak regulační, tak politické iniciativy.

Zločiny motivované nenávistí a projevy jsou podle práva EU nezákonné. **Rámcové rozhodnutí o boji proti některým formám projevů rasismu a xenofobie** z roku 2008 požaduje kriminalizaci veřejného podněcování k násilí nebo nenávisti na základě rasy, barvy pleti, náboženského vyznání, původu nebo národnostního či etnického původu.

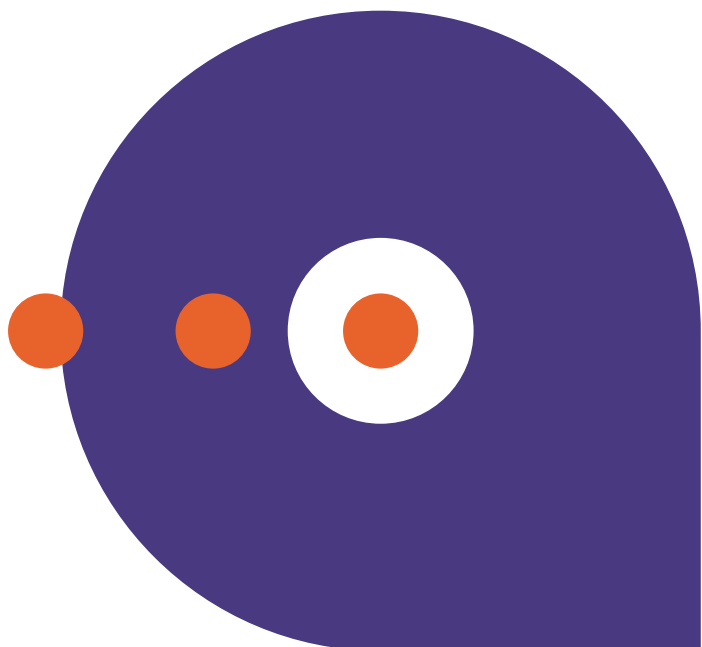
Komise se snaží zajistit úplné a správné provedení rámcového rozhodnutí, zejména zahájením řízení o nesplnění povinnosti, což následně vedlo k opatřením jedenácti členských států. Komise však nemůže zasáhnout v jednotlivých případech nenávistných projevů nebo trestných činů z nenávisti. Ty zůstávají **pravomocí vnitrostátních donucovacích orgánů**, které musí vyšetřovat, stíhat a soudit případy údajných nenávistně motivovaných trestných činů nebo projevů.

Dne 6. prosince 2023 přijala Evropská komise **sdělení „Není místa pro nenávist: Evropa sjednocená proti nenávisti“**. Je to výzva pro všechny Evropany, aby se postavili proti nenávisti a vyslovili se pro toleranci a respekt. Tímto sdělením se Komise snaží **zvýšit úsilí v boji proti nenávisti ve všech jejích podobách** tím, že posiluje opatření v rámci různých politik, včetně politik v oblasti bezpečnosti, digitálních technologií, vzdělávání, kultury a sportu. Konkrétní návrhy oznámené ve sdělení zahrnují dodatečné finanční prostředky na ochranu míst konání bohoslužeb, nové iniciativy proti internetovým hrozbám a posílenou spolupráci s aktéry občanské společnosti.

Evropská komise také provádí aktivní politiku boje proti nenávisti, včetně specializovaných výměn a nástrojů na podporu prosazování ze strany vnitrostátních orgánů. Přijala **specializované strategie EU**, jako je **strategie EU pro boj proti antisemitismu a podporu života Židů**, **strategický rámec EU pro rovnost, začlenění a účast Romů**, jakož i **akční plán EU proti rasismu** v širším měřítku. Strategie **nejsou právně závazné**, ale zahrnují soubor opatření, k jejichž řešení jsou orgány, agentury nebo orgány EU vybízeny. Například strategie EU pro boj proti antisemitismu vybízí orgány EU a členské státy, aby přijaly opatření, jako je financování nebo spolupráce s online platformami pro boj proti antisemitismu online, jakož i opatření na podporu vzdělávání, výzkumu o holocaustu a vzpomínání na holocaust.

Kromě toho s cílem čelit **výzám on-line nenávisti** vypracovala EU řadu zákonů a iniciativ k řešení různých hrozeb v digitální sféře. V roce 2016 EU iniciovala dobrovolný kodex chování pro boj proti nezákonným nenávistným projevům online s hlavními platformami sociálních médií. **Zákon o digitálních službách (DSA)** obsahuje nové povinnosti pro online platformy v boji proti nezákonnému obsahu, včetně nezákonných nenávistných projevů.

V roce 2021 **Komise rovněž přijala sdělení**, které žádá Radu Evropské unie (další orgán EU zastupující členské státy), aby jednomyslně a se souhlasem Evropského parlamentu přijala rozhodnutí, které by **rozšířilo stávající seznam „trestných činů EU“ v čl. 83, odst. 1 SFEU na trestné činy z nenávisti a nenávistné projevy**. Pokud by bylo přijato rozhodnutí Rady, Evropská komise by mohla navrhnout nové sekundární právní předpisy, které by EU umožnily kriminalizovat kromě rasistických nebo xenofobních motivů i jiné formy nenávistných projevů a trestných činů z nenávisti.

JAKÉ VÝZVY PŘEDSTAVUJE MLUVENÍ O NENÁVISTI A BOJ PROTI NÍ?

V této části bychom chtěli nevyčerpávajícím, ale názorným způsobem upozornit na několik problémů, které činí diskusi o nenávisti obzvláště náročnou. Tento orientační seznam nevyklučuje další seznamy, které se mohou objevit v rámci panelových diskusí.

1. Hovořit o nenávisti může být **citlivé a hluboce osobní**, může to vyvolat silné emocionální reakce a přivést zpět bolestivé vzpomínky nebo osobní zkušenosti. Další komplikací je, že definice nenávisti může být **vysoce subjektivní** navzdory stávajícím právním definicím.

2. Zajištění **rovnováhy** mezi **svobodou projevu** a potřebou sankcionovat a **předcházet nenávistným projevům** se snadněji řekne, než udělá. Svoboda projevu je základním právem a představuje jeden ze základních základů demokratické společnosti. Zahrnuje nejen „informace“ nebo „myšlenky“, které jsou považovány za neškodné, ale také ty, které urážejí, šokují nebo ruší. Zákon o lidských právech však uznává, že svoboda projevu **nesmí být zneužívána k podněcování nenávisti a násilí**. Ve skutečnosti může být v některých demokratických společnostech považováno za nezbytné sankcionovat nebo dokonce zabránit všem formám projevu, které šíří, podněcují, podporují nebo ospravedlňují nenávist založenou na nesnášenlivosti, za předpokladu, že jakýkoli uložený zásah je přiměřený sledovanému legitimnímu cíli. Hranice mezi svobodou projevu a nenávistnými projevy nejsou vždy příliš jasné, ale judikatura Evropského **soudu pro lidská práva** poskytuje vodítko k tomu, zda určitý výraz představuje nenávistný projev.¹³

3. Rozsah opatření na úrovni EU je vymezen rámcovým rozhodnutím o rasismu a xenofobii z roku 2008. Od přijetí rámcového rozhodnutí se Smlouvy změnily a oblasti trestné činnosti, v nichž může EU přijímat právní předpisy, jsou omezeny na seznam, který nezahrnuje nenávistné projevy a trestné činy z nenávisti. Z tohoto důvodu byla navržena změna Smluv, která se nyní projednává před Radou Evropské unie. Do té doby není možné, aby Komise předložila právní předpisy v této oblasti.

4. Uplatňování zákonů o kriminalizaci nenávistných projevů a trestných činů z nenávisti se v jednotlivých zemích EU liší a bohužel **ne všechny země EU jsou pro všechny komunity stejně bezpečné**. To, co je v jednom členském státě považováno za trestný čin z nenávisti, není vždy považováno za trestný čin z nenávisti v jiném členském státě. To se týká zejména trestných činů z nenávisti na základě **sexuální orientace**, na které se v současné době nevztahuje právo EU. Dalším relevantním právním nařízením EU, které je třeba zmínit, je směrnice o právech obětí, která stanovuje minimální standardy v oblasti práv, podpory a ochrany obětí trestných činů, včetně obětí trestných činů z nenávisti a obětí nenávistných projevů a zajišťuje, aby osoby, které se staly obětí trestného činu, byly uznávány a bylo s nimi zacházeno s respektem.

5. Úroveň znalostí o předsudcích a důvodech nenávisti je nerovnoměrná a poměrně povrchní, a to včetně donucovacích orgánů. Užitečné pokyny mohou pocházet ze stávajících definic vypracovaných jinými mezinárodními organizacemi nebo organizacemi zastupujícími dotčené komunity. Přesto existují důvody nenávistných projevů nebo předsudků, kde je definice méně jasná nebo méně rozvinutá, například jak se inkluzivně podívat na různé formy nenávisti proti LGBTIQ.¹⁴

6. Trestné činy z nenávisti nebo nenávistné projevy jsou **často neviditelné**: policie, která shromažďuje nároky obětí, je nehlásí vůbec nebo je nezaznamenává jako trestné činy z nenávisti. Nenávistné projevy a zločiny proto zůstávají z oficiálních statistik a záznamů neviditelné. Podobně systémy trestního soudnictví někdy **přehlížejí důkazy o motivaci předpojatosti**, které stojí za trestným činem, což znamená, že **trestné činy z nenávisti nejsou někdy za takové považovány**. Tam, kde nejsou k dispozici žádné údaje, je věc vnímána jako neexistující problém a tedy není přijata žádná politika. K poskytnutí úplnějšího a přesnějšího obrazu situace v terénu jsou zapotřebí statistiky a další informace pro každý členský stát EU.

¹³ Viz: Evropský soud pro lidská práva, *Factsheet – Hate Speech*, 2023

¹⁴ Další informace viz *Doporučení Rady Evropy o boji proti nenávistným projevům*, 2022

4/ Praktické informace

Těšíme se, že vás přivítáme na prvním zasedání panelu, které začne v pátek 5. dubna (14:00) v Bruselu v Belgii. Níže naleznete několik praktických informací pro přípravu vaší cesty a vaší účasti na schůzkách. Příklad:

Diskuse budou probíhat po dobu tří víkendů, počínaje pátečním odpolednem až do nedělního poledne. 1. a 3. zasedání (5. – 7. dubna a 17. – 19. května) se uskuteční živě (v Bruselu) a 2. zasedání bude online (26. – 28. dubna)

1. VÝDAJE

Bude poskytnuta kompenzace ve výši 90,00 EUR za zasedání a/nebo den cesty. Kompenzace bude vyplacena po skončení zasedání, po potvrzení účasti prostřednictvím prezenční listiny.

2. LOGISTIKA CESTOVÁNÍ

Obdrželi jste nebo obdržíte svůj cestovní itinerář a letenku v elektronické formě. Máte-li jakékoli další dotazy týkající se cestování, obraťte se na nás na adrese info@futureu.events

PŘEVODY

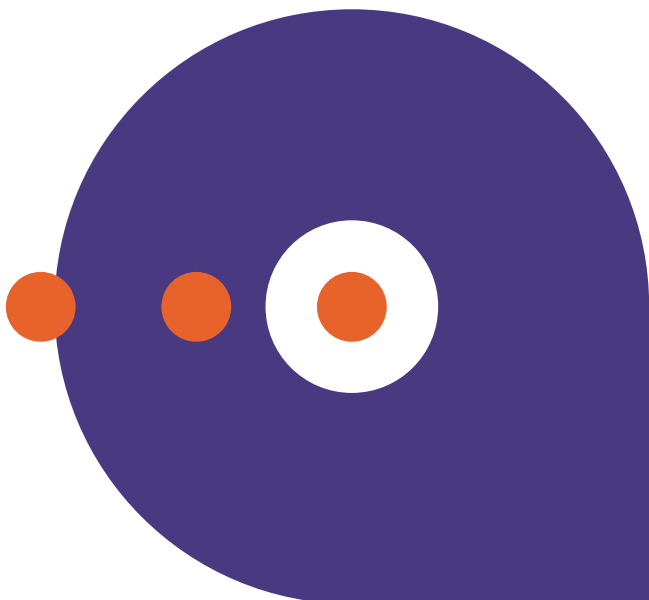
Přílet letadlem: Po vyzvednutí zavazadel na letišti vás prosíme, abyste se dostavili k uvítacímu stolu v příletovém terminálu, kde na vás budou čekat naše hostesky.

Příjezd vlakem: Na bruselském vlakovém nádraží Midi se prosím vydejte do kavárny „Prêt à Manger“, kde na vás budou čekat naši zaměstnanci u uvítací tabuleplakátu.

V hotelu: Autobusové transfery budou organizovány z vašeho hotelu do prostor Evropské komise, kde se budou konat zasedání. Prosím, dostavte se do hlavní hotelové haly před plánovaným časem odjezdu. Náš tým vám ukáže cestu k transferu. Pokud dáváte přednost cestě do prostor Evropské unie po vlastní ose, informujte o tom náš tým podpory před odjezdem.

Pohyb v Bruselu: Pokud se po zasedání konají společenské akce, jako jsou večeře, pak budou organizovány skupinové transfery kyvadlovým autobusem z prostor Evropské komise do místa konání společenské akce. Poté bude zajištěn skupinový transfer kyvadlovým autobusem z místa konání do vašeho hotelu. Po společenské akci máte samozřejmě možnost prozkoumat město a vrátit se do hotelu samostatně.

Transfery při odjezdu: Zajistíme transfer z vašeho hotelu na odletové letiště/vlakové nádraží. Čas odjezdu bude uveden na nástěnce v hotelové hale.

UBYTOVÁNÍ

Náš tým vás přivítá při příjezdu do hotelu. Byl pro vás rezervován jednolůžkový pokoj se snídaní a bezplatnou Wi-Fi. Viz potvrzení rezervace zaslané e-mailem. Vezměte prosím na vědomí, že jste odpovědní za pokrytí nákladů na všechny další služby (např. minibar, pokojová služba, telefon, hotelový bar, prádelna, předčasný check-in nebo pozdní check-out atd.). Tyto výdaje nebudou hrazeny organizátory. Veškeré výdaje navíc prosím uhradte přímo v hotelu před odjezdem.

3. RŮZNÉ

• Dress code

Přineste si prosím elegantní oblečení pro běžné nošení, teplou bundu a šálu a nepromokavý zimní kabát, stejně jako teplé pohodlné boty a deštník. Teploty se budou pravděpodobně pohybovat kolem 11 °C. V květnu budou o něco vyšší, ale připravte se na proměnlivé belgické počasí!

• Pitná voda

Voda z kohoutku je v Belgii bezpečná k pití. Balená voda nebo filtrovaná voda bude k dispozici zdarma během všech zasedání, jídel a společenských akcí.

• Časové pásmo

Aktuální čas je CET – středoevropský čas (UTC/GMT +1 hodina) a UTC+2 od 31. března).

• Turistické informace

Brusel nabízí bohatou historii, architekturu, gastronomii, kulturu a další zajímavosti! Neváhejte a prohlédněte si webové stránky regionu Brusel-hlavní město, kde najdete všechny kulturní aktivity, které během pobytu můžete zažít.

• Kontakt

Náš tým bude k dispozici před a během zasedání. Pokud po příletu narazíte na nějaké potřeby nebo pokud se vaše údaje o letu změnily, kontaktujte nás na e-mailu: info@futureu.events

• Tlumočení

Díky týmu profesionálních tlumočnicků budou lekce k dispozici ve 24 úředních jazycích EU. Chcete-li jim usnadnit práci, mluvejte prosím jasně a vyhněte se tomu, abyste mluvili během zasedání příliš rychle.

4. PŘÍSTUP DO BUDOVY

První a poslední víkend panelového zasedání se uskuteční v prostorách Evropské komise v Bruselu. Více informací o přesných budovách a místnostech naleznete v programu. Budova Evropské komise je přístupná s návštěvnickým průkazem („V-pass“). „V-pass“ vám bude zaslán e-mailem před akcí. Prosím, nezapomeňte se zaregistrovat prostřednictvím tohoto e-mailu dokončit proces a získat svůj V-pass QR kód. Pokud jste neobdrželi svůj V-pass, kontaktujte nás prostřednictvím e-mailu: info@futureu.events

Upozorňujeme, že bezpečnostní kontrola při příjezdu do budovy Evropské komise může trvat nejméně 20 minut. Připravte si V-pass, občanský průkaz nebo cestovní pas, protože o ně požádá bezpečnostní personál.

Všichni účastníci:

- musí před vstupem do budovy předložit platný cestovní pas nebo občanský průkaz;
- jsou povinni podrobit se bezpečnostním kontrolám ve vstupním prostoru;
- doporučuje se mít u sebe zvací dopis nebo jakýkoli jiný dokument jasně uvádějící účast (např. registrační e-mail)

5. PODPORA, PŘÍSTUP K INTERNETU

Helpdesk bude umístěn u vchodu do zasedacích místností. Náš personál vám pomůže a odpoví na všechny vaše dotazy. Přístup k internetu je možný přes Wi-Fi hotspoty. Hesla budou sdílena v den schůzky.

6. DOSTUPNOST

Prostory Evropské komise jsou plně přístupné i pro lidi se zdravotním postižením. Při registraci online prosím uveďte jakékoli zvláštní potřeby a dietní požadavky.

